# PREGĂTIREA INTELECTUALĂ A FUNCȚIONARILOR INSTITUȚIILOR DE CREDIT ROMÂNEŞTI DIN TRANSILVANIA PÂNĂ LA 1918

**Vasile DOBRESCU , University of Targu- Mures, Romania**

**Abstract**

*The present article investigates a relatively marginalized subject in the literature concerning the development of the Romanian credit system in the Austro-Hungarian Empire. The author has based his endeavour on researching the statistical situation of the higher bank functionaries (executive directors or their substitutes in the local branches) from the "Yearbook of the Romanian Banks" of 1913, before the First World War influenced the activity of the credit institutions. Though incomplete the references regarding the higher education of these representatives of the Romanian banks leadership reveals the preponderance within the executive managers of individuals that have juridical studies (57) followed by clerics (31) and only after managers that graduated learning institution specialized in economic training (commercial colleges or higher economic schools) (22). Still, investigating the curricula of the juridical schools in the Austro – Hungarian Monarchy, the author was able to point out that various courses in commercial and financial law, statistics and accounting were offered thus enabling the future graduates to occupy position in the governing bodies of the financial institutions. More so, the constant preoccupation for designing courses for qualification for their functionaries and editing practical and technical books for the banking system, organizing conferences on diversifying credit operations have supplied the lack of training and experience of the bank functionaries. Thus the quality of the banking management that ensure the evolution of the Romanian credit institutions till the First World War can be explained.*

Creşterea spectaculoasă a instituțiilor de credit româneşti (bănci comerciale şi cooperative de credit) la sfârşitul secolului XIX până la primul război mondial, de la 75 de instituții bancare, în anul 1898, la 168 de bănci comerciale şi 104 reuniuni şi asociații de credit cooperatist, în anul 1914, a determinat, în mod evident, sporirea numărului de funcționari, cu atât mai mult, cu cât, în această scurtă perioadă, instituțiile financiare mari sau mijlocii îşi vor diversifica şi amplifica operațiunile de creditare.[1] Astfel, pentru anii 1898/1899 erau consemnați 260 de funcționari, peste cinci ani, 424,

[1] „*Anuarul băncilor române*" pe anul 1901, II. Sibiu, 1901, p.7; Nicolae Petra-Petrescu, *Societăți financiare la românii din Ungaria, Chişinău 1918*, p.10; Nicolae N. Petra, *Băncile româneşti din Ardeal şi Banat*, Sibiu, 1936, p.27-72; Vasile Dobrescu, *Sistemul de credit românesc din Transilvania 1872-1918*, Ed. Universității „Petru Maior", Târgu



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

iar în 1910, numărul lor se ridica la 702 funcţionari.[2] Înaintea declanşării primului război mondial, din datele statistice oferite de „Anuarul băncilor române" pentru anul 1913, la cele 152 de bănci comerciale care-şi publicaseră bilanţurile activa un personal de 927 angajaţi (889 funcţionari cu diverse atribuţii plus 38 de servitori).[3] Nu era exagerată, în epocă, aprecierea lui Nicolae Petra Petrescu (unul din cei mai vechi funcţionari români de bancă, publicist pe probleme de istorie şi cultură economică bancară), care aprecia că în anul 1918, la toate instituţiile de credit naţional (bănci comerciale şi cooperative de credit), în ciuda urmărilor negative ale războiului asupra resurselor umane, numărul funcţionarilor s-ar fi ridicat la peste 1000 de persoane.[4]

Dacă în sistemul de credit românesc, cantitativ, exista o corelaţie între numărul băncilor şi numărul personalului angajat de către acestea, din punctul de vedere al calităţii profesionale a funcţionarilor în sensul pregătirii lor intelectuale în instituţii de profil comerciale de grad mediu sau superior se ridicau o serie de semnede întrebare.

Literatură istorică dedicată tematicii pregătirii intelectuale a elitelor din monarhia austro-ungară[5] a scos în evidenţă, pe lângă eforturile notabile ale elitei româneşti de a-şi spori gradul de instrucţie şi cultură, urmare şi a creşterii posibilităţilor sale materiale, păstrarea unor atitudini şi mentalităţi relativ conservatoare, care se supuneau unor anumite tradiţii familiale sau oglindeau aspiraţii spre profesii ce presupuneau contacte reduse cu instituţiile statului. Astfel, se constată că, marea majoritate a elitei româneşti şi-a orientat pregătirea intelectuală spre instituţii teologice, juridice sau spre cele cu profil pedagogic, îndeosebi de învăţători. Informaţiile statistice preluate de la instituţiile universitare sau de la cele de grad mediu, destul de relative, ne relevă faptul că un număr, încă, restrâns de tineri români au frecventat cursurile ce ofereau pregătire în domeniul tehnic, agronomic sau comercial, în condiţiile în care că procesul de modernizare pe care îl traversa şi societatea transilvăneană impunea, cu stringenţă, un număr din ce în ce mai mare de cadre cu asemenea calificări. Spre exemplu, cursurile Academiei Comerciale Orientale din Budapesta au fost urmate de numai 31 de români, iar cele ale Academiei Comerciale din Cluj de către 39 de studenţi în perioada 1872-1918[6], cu toate că oferta de specialişti a băncilor româneşti era, teoretic, foarte mare şi tentantă prin prisma retribuţiilor oferite de către acestea. Este însă adevărat că numărul absolvenţilor români la instituţiile academice comerciale a sporit, în cele două decenii ale secolului

---

Mureş, 1999, p.25-30; Lucian Dronca, *Băncile româneşti din Transilvania în perioada dualismului austro-ungar (1867-1918)*, Presa Universitară clujană, 2003, p.65-163.

[2] Mihai Dreciu, *Date pentru un repertoar al funcţionarilor români de bancă din Transilvania epocii moderne,* în *„Studii istorice. Omagiu profesorului Camil Mureşanu*, Ed. Presa Universitară clujană, Cluj-Napoca, 1998. p.315-319.

[3] „*Anuarul băncilor române*", XVI, Sibiu, 1914, p.2-173.

[4] Nicolae Petra-Petrescu, *Idem*, p.10.

[5] Dintre autori şi lucrurile din domeniu amintim selectiv; Stelian Mândruţ, *Învăţământul universitar juridic şi agronomic din Transilvania în epoca dualismului austro-ungar*, în „*Anuarul Institutului de Istorie*, Cluj, XXXII, 1993, p.169-187; Viorel Faur, Ioan Feisz, *Studenţi români la Academia de Drept din Oradea*, *(1850-1918)*, în „Crişana" XVIII,Oradea, 1987, p.129-181; Cornel Sigmirean, *Istoria formării intelectualităţii româneşti din Transilvania şi Banat în epoca modernă*, Presa Universitară clujană, Cluj-Napoca, 2000.

[6] Cornel Sigmirean, *Idem*, p.145-146.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

XX, în comparație cu situația din perioada anterioară. În ansamblu, specialiştii constată sporul numeric deosebit de mare al studenților români la universitățile din Ungaria istorică între anii 1867 până la 1914, precum şi diversificarea sau reorientarea opțiunilor acestora spre profesiile solicitate de mediul socio-economic pe fondul îmbunătățirii sensibile a condițiilor materiale pe care le înregistrase societatea românească din Transilvania, relevată prin creşterea numărului membrilor clasei sale mijlocii. Astfel, de la un număr de 94 de studenți români, care urmau cursurile universitare, în anul 1867/1868, se ajunge, peste 6 decenii, la 714 de absolvenți înregistrați în anul universitar 1913/1914[7]. Lor, li se adaugă studenții şi cursanți din Institutele şi Seminarile teologice şi cei de la şcolile pedagogice româneşti din Transilvania apreciat la un contingent de 11.000 de absolvenți pentru întreaga epocă dualistă cu urmări pozitive pentru dezvoltarea numerică, dar şi calitativ intelectuală şi profesională a elitelor românilor.

Oricum creşterea numărului românilor pregătiți în instituțiile de învățământ mediu şi mai ales în cele academice şi universitare reflectă faptul că elitele românilor au conştientizat faptul că emanciparea economică dar şi națională se poate realiza prin creşterea gradului de cultură. În consecință, grupurile elitare ale intelectualității şi ale cercurilor economice din mediile urbane (comercianți şi întreprinzători industriali) sau din mediul rural, (proprietarii mari şi mijlocii sau chiar țărănimii înstprite) îşi orientează, tot mai insistent, fii spre studiile menite să le asigure o pregătire profesională cât mai înaltă, şi prin aceasta, să le permită ascensiunea socială şi materială în rândurile clasei mijlocii sau a celei burgheze, în formare şi afirmare. Există, astfel, o strânsă legătură între progresul economic înregistrat de românii transilvăneni în perioada dualistă şi fenomenul expansiunii numărului de cadre pregătite în mediile de învățământ mediu şi superior, cuantificat în creşterea numerică dar şi calitativă a pregătirii intelectuale a elitelor româneşti.[8]

Datele oferite de „Compasele financiar-bancare" şi apoi de „Anuarele băncilor române" cuprind, doar parțial, consemnării referitoare la profesia funcționarilor de bancă şi, în consecință, o imagine aproximativă asupra pregătirii lor intelectuale. Aprecierile globale din literatura istorică şi economică constată că funcționarii de bancă chiar şi membrii conducerilor băncilor româneşti (ai Comitetelor de Direcțiune), în marea lor majoritate, sunt preoți şi avocați, uneori învățători şi, în mai mică măsură, specialişti, absolvenți ai instituțiilor de grad mediu sau superior de profil comercial. O parte dintre specialiştii în profil economic absolvenți ai Academiilor comerciale din Cluj, Budapesta, Viena, Graz sau Anvers (Belgia) au fost admişi ca funcționari în băncile româneşti, unii dintre ei, remarcându-se prin contribuții deosebite în planul managementului financiar sau chiar prin lucrări de specialitate, impunându-se, în scurt timp, printre înalți funcționari de bancă. Astfel, Ion.I. Lapedatu şi Vasile C. Osvadă, absolvenți ai Academiilor comerciale din

[7] Cornel Sigmirean, *Idem*, p.161-162.
[8] Vasile Dobrescu, *Elita românească în lumea satului transilvan 1867-1918*, Ed. Universității „Petru Maior", Târgu Mureş, 1996, p.21-30.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

Budapesta, respectiv, Viena, vor ocupa funcţiile de directori executivi la băncile „Ardeleana" (Orăştie) şi „Agricola" (Hunedoara), ambii fiind, în acelaşi timp, deosebit de activi în procesul de reformă al băncilor româneşti sau în organizarea uniunii bancare „Solidaritatea", precum şi în promovarea şi concretizarea ideilor cooperatiste.

Studierea datelor statistice oferite de „Anuarul băncilor române", pentru anul 1913, ne relevă existenţa, la nivelul celor 152 de bănci comerciale înregistrate a unui număr de 203 de înalţi funcţionari în calitatea de directori executivi, conductori sau directorii şi delegaţi de filiale şi agenturi bancare. Însă sursele referitoare la situaţia lor profesională, şi în consecinţă, cele care ne oferă indiciile pregătirii lor intelectuale sunt concretizate numai pentru 105 funcţionari, ceilalţi în număr de 98, având doar precizate funcţiile care le ocupă, în structura fiecărei bănci.

Investigaţiile efectuate în lucrările referitoare ce privesc pregătirea intelectuală de nivel superior a elitelor românilor ardeleni şi parţial, în anuarele unor instituţii şcolare de nivel mediu, ne-au adus date suplimentare în această privinţă care augumentează tabloul funcţionarilor cu pregătire intelectuală certă.[9] Astfel, situaţia funcţionarilor cu pregătire intelectuală superioară şi medie s-a îmbunătăţit cu încă 42 de poziţii, fapt ce ne permite să realizăm o evaluare mai aproape de realitate. În urma acestei reevaluări (care e posibil să se schimbe pe măsura extinderii investigaţiilor) 147 de înalţi funcţionari (directori locţiitori sau cu atribuţii similare acestora (73,14%) cu pregătire intelectuală sau cu o profesie precizată, şi, doar 54 de funcţionari (26,36%) despre care, deocamdată, nu aveam încă date referitoare la calitatea profesiei sau a nivelului lor de instrucţie şi educaţie şcolară.

Majoritatea profesiilor înalţilor funcţionari executivi sunt din aria pregătirii juridice, 57 avocaţi, (27,36%) şi teologiei, clerici (protopopi şi preoţi), în număr de 31 (15,42%); din sfera economiei comerciale şi financiare, cu studii medii şi superioare, 22 (10,95%). La mare distanţă, din punct de vedere numeric şi procentul, situându-se notarii, cu studii de administraţie şi drept 8, (în procent de 3,98%) şi cadrele didactice, (învăţători şi profesori) (4,48%). Acestora, li se adaugă, surprinzător, pentru exercitarea unor funcţii de conducere în domeniul bancar, 4 medici (1,99%) şi 4 funcţionari cu studii de inginerie (1,9%), din care 2 cu studii neterminate. (vezi Anexa)

Prezenţa, predominantă, a absolvenţilor Facultăţilor de Drept şi Ştiinţe Politice în cele mai înalte funcţii bancare (director executivi, jurisconsulţi, contabili) a fost determinată, pe de o parte, de numărul lor mare, la nivelul elitelor intelectuale româneşti, pe de altă parte, această situaţie era justificată de pregătirea profesională diversificată, complementară, din timpul anilor de studiu, deoarece curricula de învăţământ universitar juridic cuprindea numeroase cursuri, de profil economic. Astfel, la facultăţile de drept se predau, pe lângă materiile ce vizau domeniile de profil de drept civil, penal, administrativ, dreptul roman şi cursuri, care aveau tangenţă cu activităţile

[9] „*Anuarul băncilor române*" XVI, Sibiu, 1914, p.2-173.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

comercial-financiar, precum: cele de drept financiar, drept comercial, de statistică, economie generală, economie națională şi finanțe, discipline, ce figurau şi ca domenii în care se puteau obține doctoratul în ştiințe juridice.

Nominalizarea clericilor (preoți şi protopopi) în rândul directorilor executivi sau al funcționarilor de bancă subalterni (contabili sau casieri), de regulă, la instituțiile bancare de capacitate financiară mică sau mijlocie, se datora în principal implicării acestora, în mod activ şi uneori decisiv la constituirea băncilor respective, figurând printre membrilor fondatori, fie, mai ales, datorită prestigiului moral pe care îl aveau în cadrul comunităților în care îşi desfăşurau activitatea şi nu arare ori stării lor materiale apreciabile. De asemenea, implicarea lor în activitățile bancare era susținută, parțial şi de pregătirea intelectuală la seminariile sau institutele teologice de grad superior sau mediu, unde, viitorii clerici parcurgeau materii ce îi apropiau, sau familiarizau cu problemele ce țineau de calculele matematice şi de cele de contabilitate generală. Institutele teologice de la Sibiu şi Blaj aveau în curricula şcolară cursuri speciale de contabilitate practică, de cunoştințe economice generale, cu precădere de economie agrară, iar după 1912 şi un curs special de cooperație pentru mediul rural.[10]

Un loc aparte îl ocupau în pregătirea funcționarilor şcolile comerciale de grad mediu, care aveau planuri de învățământ cu un conținut predominant economic ce cuprindea cunoştințe de contabilitate, de matematică economică corespondență comercială, birotică, de drept comercial, îndeosebi de drept cambial.[11] Absolvenții acestor instituții de învățământ, erau astfel pregătiți corespunzător pentru ocuparea posturilor de funcționari. Nu întâmplător, un contingent însemnat de funcționari a fost recrutat de către băncile româneşti, îndeosebi de la Şcoala comercială confesională ortodoxă de la Braşov sau de la şcolile comerciale de stat, instituții care se bucurau de un real prestigiu, datorită calității cadrelor lor cu studii superioare la academiile comerciale din Imperiu, capabile să instruiască, în mod excepțional, cursanții dar şi să conceapă manuale şcolare de profil economic, unele dintre ele reprezentând contribuții originale în domeniu. Contingentele de absolvenți oferite pieței de muncă de către de şcolile comerciale se regăsesc la nivelul funcțiilor de directori, contabili, secretari, sau casieri de bancă ca dovadă a calităților lor profesionale, ce le-a asigurat angajarea şi ascensiunea în cadrul instituțiilor bancare româneşti de prestigiu. Unii dintre foştii absolvenți ai Şcolii Comerciale din Braşov vor dovedi reale calități publicistice, remarcându-se în literatura de specialitate prin contribuții însemnate precum: Ioan Lepădatu (care a absolvit şi Academia Orientală de Comerț din Budapesta), sau Constantin Popp, ambii, cunoscuți ca analiştii ai sistemului bancar românesc, redactorii ai „Revistei economice", periodic românesc bilunar şi apoi, lunar, de profil financiar-bancar, între anii 1906-1908, respectiv, 1908-1917; Constantin Popp

[10] Vasile Dobrescu, „Astra" în *Viața social-economică a românilor din Transilvania 1861-1918*, în Marisia, VIII, Târgu Mureş, 1978, p.175-200; „Transilvania" XL III, n 1-2, 1912, p.135-147 şi n 3-4, n 237-266.
[11] *„Anuarul Şcolii Superioare Comerciale greco-orientale din Braşov 1897-1898"*, I, Braşov, 1898, p.11-21.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

îndeplinind şi funcţia de redactor al „Anuarului băncilor române” în perioada 1901-1919. De asemenea, Vasile Babi, funcţionar la banca „Bihoreana” din Oradea se va număra printre protagoniştii iniţiativei de constituire a unei asociaţii sau uniuni a funcţionarilor români de bancă şi va edita, pentru scurtă vreme, chiar un „Calendar portativ al funcţionarilor de bancă” cu articole şi studii destinate perfecţionării lor profesionale.[12]

Nu toate băncile româneşti au reuşit să angajeze însă funcţionari cu studii de specialitate sau cu o pregătire intelectuală ce presupune cunoaşterea,cel puţin parţială a domeniului comercial-financiar, îndeosebi, băncile mai mici cu resurse economice insuficiente pentru a retribui, corespunzător, un personal calificat. Pe de altă parte, unele conduceri de bancă, se bazau în alegerea funcţionarilor pe prestigiul moral şi pe onestitatea unor intelectuali (preoţi, învăţători, absolvenţi de gimnazii de cultură generală) care s-au familiarizaseră, prin activitatea practică cu problemele primare de tehnică bancară mai ales, că în sprijinul activităţii lor, după 1900, specialiştii în domeniul financiar-bancar, editau periodic materiale de contabilitate practică, tabele de calcul al dobânzilor la depozitele de depuneri sau pentru creditele solicitate de debitori. Astfel, activitatea de autodidacţi pe probleme financiar-bancară a constituit pentru o parte a funcţionarilor români de bancă o caracteristică semnificativă, care nu a rămas numai la libera alegere a acestora. Conducerile băncilor române, îndeosebi directorii executivi, s-au preocupat, în permanenţă, pentru asigurarea calităţii profesionale a funcţionarilor din subordine. Procesul de reformă al băncilor româneşti declanşat la sfârşitul secolului XIX, care a presupus corelarea politicilor financiare uniformizarea procedeelor de tehnică bancară şi diversificărilor operaţiunilor financiare, a inclus şi aspectele ameliorării pregătirii de specialitate a funcţionarilor de bancă. S-au proiectat, astfel, conferinţe de specialitate şi s-au conceput studii şi chiar lucrări de specialitate de nivel mediu cu noţiuni şi propuneri de contabilitate practică, dar şi cu informaţii de stringentă actualitate pentru efectuarea serviciilor financiar-bancare în condiţiile amplificării volumul operaţiunilor de creditare şi al introducerii unor noi tipuri şi forme de împrumuturi bancare.[13]

Din anul 1901, Conferinţa directorilor de bancă a propus relatarea unui „Curs practic de contabilitate”[14] şi apoi chiar organizarea şcolarizării funcţionarilor de bancă fără studii de specialitate la un curs special pe care trebuia, să-l pregătească Şcoala superioară comercială de la Braşov. Conducerea acesteia la sesizarea Direcţiunii băncilor române va întocmir un proiect de curriculă şcolară ce prevedea studierea unor materii de contabilitate comercială şi financiară, de merceologie, drept comercial, corespondentă comercială etc., care, ar fi solicitat surse financiare

[12] Mihai Dreciu, *Orădeanul Vasile Babi – redactor al „Calendarului portativ al funcţionarilor de bancă română (1909,1910)”* în „Crişana”, XVIII, Oradea, 1988, p.441-446.
[13] Lucian Dronca, *Idem*, p.423-462.
[14] *Ibidem*, p.437.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

apreciate la 12500 de coroane anual sume, propuse a fi achitate de conducerea băncilor româneşti.[15] Din lipsa resurselor financiare, dar şi din alte motive, proiectul a fost amânat sine die. Informarea şi pregătirea funcționarilor de bancă rămânând a se realiza prin studierea articolelor din „Revista economică" sau a lucrărilor de specialitate publicate, începând din anul 1904, în colecția „Biblioteca băncilor".[16]

În această perioadă, apreciată ca o fază de pionierat în structurarea şi evoluția sistemului bancar românesc, în afara pregătirii profesionale de specialitate, pregătirea generală intelectuală la care se adăugau inițiativa, onestitatea, prestigiul moral, conştiinciozitatea, interesul pentru pregătirea personală continuă, dar şi calitatea implicării în desfăşurarea activității financiar-bancare a fiecărei instituții financiare, erau socotite calități, suficiente pentru promovarea şi menținerea în posturi a funcționarilor de bancă. I. Lapedatu, în memoriile sale,[17] referindu-se la epoca de extensie şi avânt a sistemului bancar românesc, remarcă cu o anume nostalgie, că, în condițiile manifestării curentului liberal, ce presupunea neintervenția unor constrângeri externe din partea statului, prezența unor intelectuali fără pregătire de specialitate, în calitate de funcționari ai instituțiilor bancare, nu reprezenta un fenomen de excepție şi un handicap ce putea afecta buna desfăşurare a operațiunilor financiare, pe fondul exercitării unui control riguros şi sistematic asupra activității acestora de către conducerile băncilor şi de către un grup de experți specialiştii pregătiți în domeniu.

Problematica pregătirii funcționarilor de bancă fără studii de specialitate, precum şi a perfecționării specialiştilor cu studii comerciale sau juridice se regăseşte, în permanență pe agenda activităților Direcțiunii uniunii băncilor româneşti „Solidaritatea", fie ca obiectiv separat, fie corelată cu proiecția constituirii unei asociații profesionale a funcționarilor din băncile româneşti. Inițiativa constituirii unei reuniuni a tuturor funcționarilor români, lansată încă din 1899 la Cluj, de către un grup reprezentativ de funcționari, din 49 de instituții de credit, avea ca obiective, pe lângă promovarea unor interese proprii de ordin social-economic (printre care constituirea unui fond de pensii, stabilirea unui regulament general ce privea condițiile de angajare, salarizare sau desfacere a contractului), şi ridicarea calității lor profesionale[18] în consens cu noile cerințe ale dezvoltării creditului modern şi ale reformei băncilor, susținută şi, în bună măsură, realizată de conducerile instituțiilor româneşti la inițiativa şi sub conducerea „Solidarității".

Pregătirea intelectuală şi experiența practică obținută pe parcursul activității lor în instituțiile de credit le-a permis unora dintre funcționari, care de altfel au avansat pe scara ierarhiei funcțiilor la posturile de contabili şefi sau de directori executivi, să elaboreze lucrări de specialitate ce priveau probleme de tehnică financiar-bancară aplicabile în sistemul de credit românesc. Astfel, se vor

[15] „*Anuarul Şcolii Superioare Comerciale greco-orientale din Braşov*", 1903/1904, p.28-29.
[16] Lucian Dronca, *Idem*, p.443
[17] Ion I. Lapedatu, *Memori şi amintiri*, ediția îngrijită de Ioan Opriş, Iaşi, 1998.
[18] Lucian Dronca, *Idem*, p.429-430.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universității „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

remarca prin contribuţiile lor deosebite Ion I. Lapedatu sau Vasile C. Osvadă (care au parcurs ierarhia, stagiilor obligatorii ale funcţiilor bancare până la postul de directori executivi) primul director la Banca „Ardeleană" şi apoi la „Banca Generală de Asigurare" din Sibiu, cel de-al doilea, director la banca „Agricolă" din Hunedoara după ce a fost funcţionar la banca „Steaua" din Petrosevelo şi contabil la banca „Corvineana" din Hunedoara.

Ion I. Lapedatu va deschide, prin lucrarea „Teoria asigurărilor asupra vieţii" (apărută în 1902 la Braşov) prima de acest gen din literatura ardeleană românească de specialitate, discuţiile privind necesitatea înfiinţării şi organizării unei bănci de asiigurare cu capital naţional în Transilvania, propuneri, dezvoltate şi sistematizate, de acelaşi autor, în anul 1909, într-un amplu „Raport" privind chestiunea necesităţii infiinţării unei instituţii de asigurare româneşti cu urmări concretizate, în constituirea „Băncii generale de asigurare" din anul 1911, la Sibiu. De asemenea, Ion I. Lapedatu se remarcă prin conceperea unor lucrări de contabilitate practică în sprijinul pregătirii funcţionarilor sau care vizează perfecţionarea operaţiunilor financiare şi modernizarea sistemului de credit naţional. Astfel, concepe şi editează, cu regularitate, lucrări ca: „Studii de contabilitate" (1904); „Politica de discont" (1905); „Studii de bancă" (1905); „Băncile în reforma dărilor" (1908); „Problemele viitoare ale băncilor" (1913), precum şi lucrările de istorie şi analiză economică referitoare la Banca Austro-Ungară (1904) sau privind evoluţia băncii „Ardeleana" o amplă monografie a acesteia pentru anii 1885-1910 (Sibiu 1912). Sinteza monografică a Băncii Austro-Ungare a trezit nu numai interesul conducătorilor acestei prestigioase şi influente instituţii de credit şi emisiune monetară a Băncii Naţionale a României, care i-au solicitat autorului, în mod special, achiziţionarea unui număr apreciabil de exemplare.[19]

Vasile C. Osvadă se remarcă în publicistica curentă, de factură financiar-bancară, prin seria articolelor înserate în „Revista economică", dar îndeosebi în problematica extinderii şi diversificării cooperaţiei în mediul rural. Nu întâmplător, alături de alţi colaboratori, printre care şi Gavril Todică (contabil şef la banca „Georgeana") va edita periodicul săptămânal intitulat semnificativ „Tovărăşia" (1905-1911) – primul periodic românesc de profil din Transilvania – cu un conţinut, prevalent, cooperatist. De asemenea, în calitate de membru al secţiunii economice a „Astrei", desemnat pentru preocupările şi experienţa sa în domeniul cooperaţiei, va edita în sprijinul progresului mişcării cooperatiste, iniţiate pe prestigioasa instituţie de cultură a românilor transilvăneni, lucrările „Legea tovarăşilor" (1907) – „Băncile populare din România" (1907) şi, studiul comparat de analiză a mişcării cooperatiste din Ungaria, Bucovina şi România „Mişcarea

[19] Ion I. Lapedatu, *Idem*, p.88.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

cooperatistă" (1912), ce cuprindea numeroase soluţii pentru impulsionarea şi organizarea cooperaţiei în satele româneşti, îndeosebi a celor de credit.[20]

Vasile Osvadă se număra printre iniţiatorii şi susţinătorii asociaţiei funcţionarilor români de bancă, ai băncii naţionale de asigurare şi ai reformei instituţiilor de credit prin articolele, frecvent inserate, în „Revista economică". Activitatea sa în domeniile financiar şi cel agrar îl vor recomanda pentru ocuparea postului de secretar al resortului de agricultură al Consiliului dirigent după 1918, Osvadă fiind şi unul dintre artizanii proiectului de reformă agrară pentru Transilvania şi Banat.

Constantin Popp, Ermil Borcea, Iuliu Enescu (funcţionari ai băncii „Albina"), Emanoil Comşa (director al băncii „Crişana" din Brad), Octavian Sglimbea (director al băncii „Ardeleana"), Emil Tişca (prim contabil şi secretar la banca „Mercur" din Năsăud), Gavril Todică (contabil, la banca „Geogeana") sunt prezenţi, în mod frecvent în paginile „Revistei economice" cu materiale ce privesc organizarea şi funcţionarea băncilor româneşti; instituirea unui control financiar extern prin intermediul revizorilor experţi ai „Solidarităţii"; perfecţionarea şi difersificarea operaţiunilor financiare; definirea şi generalizarea unei terminologii corecte a operaţiunilor financiare derulate de instituţiile de credit; îmbunătăţirea sistemului de încheiere a conturilor bilanţiere anuale; înfiinţarea unor societăţi de asigurare; constituirea asociaţiei funcţionarilor şi a fonduli de pensii; sprijinirea culturii şi educaţiei naţionale etc. La rândul său, Constantin Popp se va număra printre primii analişti ai evoluţiei băncilor române, alături de Eugen Brota, Pompiliu Cioban prin editarea, în premieră, a studiului monografic „Băncile române din Transilvania şi Ungaria", (Sibiu 1905) în care realiza o riguroasă şi detaliată radiografie a situaţiei economico-financiare a instituţiilor de credit naţionale, însoţită de propuneri ce vizau dezvoltarea lor în consens cu modernizarea înregistrată sau dorită de sistemul bancar din Imperiul austro-ungar.

Preocupările grupului de funcţionari din jurul „Revistei economice" şi ai Uniunii bancare „Solidaritatea" pentru perfecţionarea sistemului financiar-bancar naţional, dar şi pentru sporirea gradului de profesionism al resurselor umane ale acestuia au contribuit efectiv la succesul instituţiilor de credit româneşti în epocă, demonstrând, astfel, calitatea pregătirii intelectuale a directorilor de bancă şi a funcţionarilor din subordine, receptivitatea lor la îndemnurile de perfecţionare, continuă, profesională, condiţii, care au asigurat, cu mici excepţii, susţinerea unui management performant.

[20] Vasile Dobrescu, *Elita românească în lumea satului transilvan 1867-1918*, Ed. Universităţii „Petru Maior", Târgu Mureş, 1996, p.139,159.



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

## PERSONAL DE CONDUCERE ADMINISTRATIV - FINANCIARĂ A BĂNCILOR DIN ANUL 1913

### Directori executivi, dirigenți, delegați, funcționari

| Nr. crt. | PRENUME NUME | DIRECȚIUNEA | COMITETDESUPRAVEGHERE | FUNCTIA | PROFESIA | BANCA |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | EUTIM BARBULESCU | viceprez | | DIR. EX | NOTAR PENSIONAR | AGRICOLA - LUGOJ |
| 2 | VALERIU MAGDU | membru | | DIR.EX. | **avocat - Arad, Oradea** | AGRICOLA -ECICA |
| 3 | SERGIU MEDEAN | | | DIR.EX. | | AGRICOLA -SEBEŞ |
| 4 | VASILE C. OSVADĂ | membru | | DIR.- EXECUTIV | **economist** | AGRICOLA, SOCIETATE PE ACȚII - HUNEDOARA |
| 5 | NICOLAE TIPURIȚA | | | DIRIGENT | | AJUTORUL - ŞEICA -MARE - FIL MEDIAŞ |
| 6 | SEVER CHEȚIAN | | | DELEGAT DIRECȚIUNE | | AJUTORUL ŞEICA MARE - FIL. MEDIAŞ |
| 7 | ANASTASIU BEŞA | | | DIRIGENT | **Şcoala Comercială Braşov 1904** | ALBINA - AGENTURA SÂNMĂRTIN (TÂRNĂVENI) |
| 8 | ROMUL BOILĂ | | | DELEGAT, DIR. | JURISCONSULT | ALBINA - AGENTURA SÂNMĂRTIN (TÂRNĂVENI) |
| 9 | NICOLAE RACOȚA | | | DIRIGENT | MEDIC | ALBINA - AGENTURA ŞEICA MARE |
| 10 | PARTENIU COSMA | | | DIR.EX. | **avocat** | ALBINA - CENTRALĂ |
| 11 | MARIUS PECULEA | | | DIRIGENT | **avocat** | ALBINA - FIL BOZOVICI |
| 12 | OCTAVIAN TOBIAS | | | DIRIGENT | | ALBINA - FIL DUMBRĂVENI |
| 13 | ALEXANDRU MORARIU | | | DELEGAT | AVOCAT | ALBINA - FIL DUMBRĂVENI |
| 14 | DOMINIC RAȚIU | | | DIRIGENT | **Şcoala Comercială Braşov** | ALBINA - FIL LUGOJ |
| 15 | GEORGE POPOVICI | | | DELEGAT DIRECȚIUNE | PROTOPOP | ALBINA - FIL LUGOJ |
| 16 | ANASTASIU BOIU | | | DIRIGENT | | ALBINA - FIL MEDIAŞ |
| 17 | ENEA DRAIA | membru | | DELEGAT,JURISCONSULT | AVOCAT, M.-OŞORHEIU | ALBINA - FIL MUREŞ |
| 18 | NESTOR OPREAN | | | DIRIGENT | AVOCAT | ALBINA - FIL SÂNMICOLAUL MARE |
| 19 | EUGEN VANCU | | | DIRIGENT | **Şc. Comercială + Acad. Agricolă** | ALBINA - FIL TÂRGU MUREŞ |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 20 | TIBERIU BREDICEANU | | | DIRIGENT | AVOCAT | ALBINA - FIL. BRAŞOV |
| 21 | NICOLAE TODEA | | | DELEGAT | **avocat** | ALBINA, subagentura IERNUT |
| 22 | GEORGE IOANTOVITS | | | CONDUCĂTOR | | ALBINA, agentura ORŞOVA |
| 23 | SIMEON POPESCU | | | DIR. EX. | | ANCORA - GATAIA |
| 24 | IOAN BUCUR | membru | | DIR.EX. | MEDIC | ANDREIANA RĂŞINARI |
| 25 | OCTAVIAN SGLIMBEA | | | DIR. EX. | AVOCAT | ARDELEANA - ORĂŞTIE |
| 26 | GEORGE POPESCU | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | ARIEŞANA TURDA |
| 27 | LAURENȚIU POP | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | AURARIA ABRUD |
| 28 | TEOFIL DRAGOŞ | membru | | DIR.EX. | AVOCAT, PROPRIETAR | AURORA BAIA MARE |
| 29 | IRIMIE RĂDUȚIU | prez. | | DIR.EX. | NOTAR COMUNAL | AVRIGEANA AVRIG |
| 30 | ALEXANDRU HODAGIU | | | DIR. EX. | | BANATUL - LUGOŞ |
| 31 | IOAN I. LĂPEDATU | | | DIR. EX., CENTRALĂ | ECONOMIST | BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE S.A. - SIBIU |
| 32 | TRAIAN BARZU | prez. | | DIR.EX. | **Academia Tehnică Regală Budapesta** | BANCA POPORALĂ BIRCHIŞ |
| 33 | PETRU BARBU | membru | | DIR.EX. | PROFESOR - **teologie** | BANCA POPORALĂ CARANSEBEŞ |
| 34 | IOAN BOGOIEVICIU | | | DIRIGENT-CASSAR | PREOT | BANCA POPORALĂ CARANSEBEŞ - FIL TEREGOVA |
| 35 | SIMEON RUS | membru | | DIR.EX. | | BANCA POPORALĂ -DEJ |
| 36 | MACEDON MANIU | | | DIR. EX. | | BANCA POPORALĂ ZAGRA |
| 37 | DIMITRIE BUIBAŞ | prez. | | DIR.EX. | NOTAR PENSIONAR | BĂNĂȚEANA BUCOVĂȚ |
| 38 | GRIGORE POCREAN | membru | | DIR.EX. | PROPRIETAR - **Acad. de Minerit şi Silvicultură** | BERZAVA REŞIȚA |
| 39 | ALEXANDRU OGÂRLACI | prez. | | DIR. EX. | PREOT | BERZOVIA-JIVODIN |
| 40 | CORIOLAN POP | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | BIHOREANA - ORADEA MARE |
| 41 | ANDREI ILIE | | | DIRIGENT INTERIMAR | AVOCAT | BIHOREANA - ORADEA MARE - FIL TINCA |
| 42 | VICTOR MANU | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | BISTRIȚEANA BISTRIȚA |
| 43 | EMIL BIRTOLON | | | DIRIGENT | **AVOCAT** | BISTRIȚIANA - BISTRIȚA - FIL TEACA |
| 44 | AUREL OPREA | prez. | | DIR.EX. | AVOCAT | BOCŞANA-BOCŞA |
| 45 | ILARIU HOADREA | membru | | DIR. EX.,JURISCONS. | AVOCAT, ZERNEŞTI | BRANCOVEANA - ZERNEŞTI |
| 46 | GEROGE PRUNAŞ | prez. | | DIR.EX. | MEDIC | BRĂDEȚUL ORLAT |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 47 | LIVIU DAN | | | DIR. EX. | | CÂMPIANA - MOCIU |
| 48 | IUSTIN CHIRILĂ | prez. | | DIR.EX. | | CASA DE PĂSTRARE SASCA MONTANĂ |
| 49 | CONSTANTIN PRIE | prez. | | DIR.EX. | PREOT GRECO-ORTODOX | CASA DE PĂSTRARE SĂCĂDATE |
| 50 | CONSTANTIN HERȚIA | membru | | DIR. EX | **Şcoala reală Braşov** | CASSA DE PĂSTRARE - SĂLIȘTE |
| 51 | ZAHARIE MILIAN | prez. | | DIR.EX. | PREOT | CASSA DE PĂSTRARE DEZNA |
| 52 | FLORE BOGDAN | prez. | | DIR.EX. | INGINER ARHITECT | CERBUL REGHIN |
| 53 | IOAN IOSIF | | | DIR. EX. | **Academia de Comerț Budapesta** | CETATEA-BANCĂ EC.-COM. COHALM (RUPEA) |
| 54 | NICOLAE NYILVAN | | | DIR.EX. | | CHIORANA ŞOMCUȚA MARE |
| 55 | LUCIAN SEPEȚEAN | prez. | | DIR.EX. | PAROH | CHISTEIANA - CHIZĂTĂU |
| 56 | MIHAIU BOHĂTICEL DE GLOD | membru | | DIR.EX. | MARE PROPRIETAR | CODREANA-BĂSEŞTI |
| 57 | VASILIE ŞPAN | membru | | DIR.EX. | PREOT GRECO-ORTODOX | CODRU-LUPŞA MARE |
| 58 | EFTIMIE LĂPĂDUŞ | prez. | | DIR.EX. | PREOT | COMUNA CĂVĂRAN (CONSTANTIN DAICOVICIU) |
| 59 | TEODOR MORARIU | | | DIR. EX. | **învățător** | CONCORDIA - GHERLA |
| 60 | ONORIU CONOPAN | membru | | DIR.EX. | PREOT | CONCORDIA UZDIN.OZORA |
| 61 | NICOLAE P. PETRESCU | | | DIR. EX. | | CORDIANA - FOFELDEA |
| 62 | GAVRIL TRIPON | membru | | DIR. EX. | AVOCAT, BISTRIȚA | CORONA - BISTRIȚA |
| 63 | SEVER GROZE | | | DELEGAT DIRECȚIUNE | PREOT | CORONA BISTRIȚA - FIL LECHINȚA |
| 64 | VALERIU BEŞAN | | | DIR. EX. | **Drept la Budapesta** | CORVINEANA - HUNEDOARA |
| 65 | IANCU MEȚIANU | | | DIR EX. | PROPRIETAR, **avocat** | CREDITUL ZERNEŞTI |
| 66 | EMANOIL COMŞA | membru | | DIR. EX. | **Şcoala Comercială** | CRIŞANA - BRAD |
| 67 | PROCOPIU HERLEA | membru | | DIR EX. | NOTAR PENSIONAT | CUGIEREANA-CUGIR |
| 68 | AUREL MUNTEAN | membru | | DIR EX. | AVOCAT | DACIA ORĂŞTIE |
| 69 | ALEXANDRU MOLDOVAN SEN. | | | DIR. EX. | | DECEBAL - DEVA |
| 70 | NICOLAE DAVID | membru | | DIR. EX. | **Şcoala Comercială Braşov** | DETUNATA - BUCIUM |
| 71 | ZOSIM CHIRTOP | membru | | DIR EX. ŞI FISCAL | AVOCAT | DOINA CÂMPENI |
| 72 | IOAN CIORDAŞ | membru | | DIR EX. | AVOCAT | DRĂGANUL BEIUŞ |
| 73 | VASILIE BUNDA | | | DIR.EX. | | DUNĂREANA - TIMIŞ-CUBIN |
| 74 | PETRU CIOROGARIU | | | DIR.EX. | | ECONOMIA - GORUIA |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 75 | IOAN BERCAN | membru | | DIR EX. | PROTOPOP | ECONOMIA COHALM (RUPEA) |
| 76 | IUNIU BR. HODOŞIU | membru | | DIR. PATRIA, BLAJ | | ECONOMUL - CLUJ |
| 77 | IOAN MAIOR | | | DIRIGENT, FIL. AIUD | PROTOPOP | ECONOMUL - CLUJ - FIL AIUD |
| 78 | AMOS FRÂNCU | membru | | DIR EX. | AVOCAT | ECONOMUL CLUJ |
| 79 | CORNEL RUS | | | DIRIGENT, JURISCONSULT | AVOCAT | ECONOMUL CLUJ - FIL. GHERLA |
| 80 | IOAN OLTEAN | | | DIRIGENT, JURISCONSULT | AVOCAT | ECONOMUL CLUJ - FIL. LUDUŞ |
| 81 | ADRIAN OLARIU | | | DIR.EX. | **AVOCAT** | FĂGEŢANA - FĂGET |
| 82 | IOACHIM MUNTEAN | prez. | | DIR EX. | PROTOPOP | FRĂŢIA AGNITA |
| 83 | VICTOR FLORIAN | prez. | | DIR EX. | NOTAR | FRĂŢIETATEA SADU |
| 84 | MATEIU C. JIGA | | | DIR.EX. | **avocat+şcoala comercială Braşov** | FURNICA - FĂGĂRAŞ |
| 85 | NICOLAE VISIOLI | | | DIRIGENT,FIL. VAIDA-RECEA | | FURNICA - FĂGĂRAŞ - FIL VAIDA RECEA |
| 86 | GEORGE MOLDOVAN | | | DIRIGENT, FIL.ARPAŞUL-INF. | | FURNICA FĂGĂRAŞ, FIL. ARPAŞUL INFERIOR (DE JOS) |
| 87 | IOAN POPOVICI | | | DIR.EX. | **şcoala comercială Braşov (1884)** | GEOGEANA - GEOAGIU |
| 88 | TOMA IENCIU | prez. | | DIR.EX. | AVOCAT | GLORIA PUI |
| 89 | ADAM LEŞNICON | prez. | | DIR. EX. | OFICIAL POŞTĂ | GRĂNIŢERUL-DOBRA |
| 90 | IOAN JUDELE | prez. | | DIR. EX. | ÎNVĂŢĂTOR | GRĂNIŢERUL-FĂGĂRAŞ |
| 91 | IOAN BUDIU | | | DIR.EX. | **şcoala comercială Braşov (1900)** | HAŢIEGANA - HAŢEG |
| 92 | NICOLAE MUNTEAN | | | DIRIGENT | PROTOPOP | HAŢIEGANA HAŢEG - FIL GRĂDISTE (SARMISEGETUZA) |
| 93 | TOMA VASINCA | membru | | DIRIGENT | AVOCAT | HAŢIEGANA-HAŢEG., FILIALA PUI |
| 94 | ŞTEFAN MOISA | | | DIR.EX. | | ILLADIANA - ILLIDIA |
| 95 | ALEXANDRU MUREŞAN | prez. | | DIR.EX. | | INSTITUT DE CR ŞI ECON GAVOŞDIA (N. BĂLCESCU) |
| 96 | ZAHARIE POPOVICIU | prez. | | DIR.EX. | MĂCELAR, **Drept neterminat** | INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII MEHADIA |
| 97 | IOACHIM FULEA | membru | | DIR EX | AVOCAT | IULIA ALBA IULIA |
| 98 | NICOLAU FLORESCU | membru | | DIRIGENT | MARE PROPRIETAR | IULIA ALBA IULIA - FIL IGHIU |
| 99 | ANTONIU POP | membru | | DIR. EX. | PROPRIETAR | IZVORUL IGHIU |
| 100 | VASILIU MUSTE | membru | | DIR. EX. | PROTOPOP | LĂPUŞANA LĂPUŞUL UNGURESC (TÂRGUL LĂPUŞ) |
| 101 | DĂNILĂ GEREGUŢIU | prez. | | DIR. EX. | PROPRIETAR | LIGEDIANA-LIGET |
| 102 | VOICU HAMSEA | prez. | | DIR.EX. | **preot** | LIPOVANA - LIPOVA |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 103 | NICOLAU CORNEA | | | DIRIGENT | | LUCEAFĂRUL-VÂRŞEŢ-FIL CAROL CEL MARE-SERBIA |
| 104 | PETRU ZEPENIAG | | | DIR.EX. | | LUCEAFERUL - VÂRŞEŢ-SERBIA |
| 105 | DUMITRU VULCU | | | DIR.EX. | | LUMINA - SIBIU |
| 106 | DIONISIE STOICA | membru | | DIR. EX | **înginer+facultatea de Ing generală Budapesta** | LUNCANA - MARGHITA |
| 107 | ILIE MARIŞ | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | MARAMUREŞANA SIGHET |
| 108 | IOAN INDREIU | | | DIR. EX.-SUBSTIT.,CONTABIL | | MATCA - ŢEBEA |
| 109 | NICOLAE DOBROTĂ | | | DIR.EX. | | MĂRGINEANA - POIANA SIBIU |
| 110 | IULIAN MARŢIAN | prez. | | DIR.EX. | MAJOR PENS., PROPR. FABRICĂ | MERCUR NĂSĂUD |
| 111 | ILIE DOBROTĂ | prez. | | DIR.EX. | PAROH | MIELUL POIANA SIBIU |
| 112 | ECHIM MIHĂILĂ | prez. | | DIR.EX. | ÎNVĂŢĂTOR | MONOREANA MONOR |
| 113 | IOAN GROZĂVESCU | viceprez. | | DIR.EX. | PREOT | MUNTEANA-CASĂ DE PĂSTRARE-CORNOREVA |
| 114 | PROCOPIU GIVULESCU | membru | | DIR.EX. LOCŢIITOR | PROTOPOP + **studii de drept** | MUREŞANUL-RADNA |
| 115 | IOSIF POPESCU | membru | | DIR.EX. | PREOT GRECO-ORTODOX | MUREŞIANA-REGHIN |
| 116 | AURELIU PETROVICIU | viceprez. | | DIR.EX. | AVOCAT | NĂDLĂEANA.NĂDLAC |
| 117 | PETRU CORNEANU | prez. | | DIR. EX. | AVOCAT | ORAVICIANA-ORAVIŢA |
| 118 | LAZAR VRACIU | membru | | DIR. EX | **şcoala comercială Braşov (1897)** | ORIENTUL - DOBRA |
| 119 | AXENTE MOŞOIU | | | DIR.EX. | | PARSIMONIA - BRAN |
| 120 | I. BR. HODOŞIU | | | DIR.EX. | | PATRIA - BLAJ |
| 121 | CUSMAN BOGDAN | prez. | | DIR.EX | | PESACANA-PESAC |
| 122 | TIT LIVIU BITEA | | | DIR. EX. | | PIATRA - TEIUŞ |
| 123 | VALERIU GIURGIU | | | DIR.EX. | | POPORUL - LUGOJ |
| 124 | IOAN IANCU | | | DIR.EX. | AVOCAT | PROGRESUL ILIA |
| 125 | IOAN HAMSEA | prez. | | DIR.EX. | PROTOPOP | REŞNOVEANA-RÂŞNOV |
| 126 | GEORGE PETROVAN | membru | | DIR.EX. | PREOT | RÂUREANA COPOLNIC MĂNĂŞTUR |
| 127 | AURELIU SPĂTAN | prez. | | DIR.EX. | PREOT | SĂCANA-SACUL |
| 128 | GEORGE ACHIM | membru | | DIR. EX | | SĂTMĂREANA - SEINI |
| 129 | POMPEIU FĂGĂRĂŞIAN | membru | | DIR.EX. | | SCHINTEIA - TĂURE |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 130 | NICOLAE IONESCU | prez. | | DIR.EX. | AVOCAT | SEBEŞANA CARANSEBEŞ |
| 131 | AUREL BOJIŢIA | | | DIRIGENT | **AVOCAT** | SEBEŞANA -SEBEŞ - FIL. DRAŞOV |
| 132 | IULIAN T. ŰVEGES | | | DIRIGENT | | SEBEŞANA -SEBEŞ - FIL. VÎNT ŞI CÂLNIC |
| 133 | IOAN ELEKES | membru | | DIR.EX. | MEDIC | SEBEŞANA SEBEŞ |
| 134 | IERONIM SPORNIC | membru | | DIR.EX. | PRIVATIER, SIBIU | SECAŞANA-LUDOŞ |
| 135 | EMERIC POP | membru | | DIR.EX. | MARE PROPRIETAR | SELAGIANA-JIBOU |
| 136 | POMPILIU BURZ | | | DIRIGENT | **şcoala comercială Braşov (1898)** | SENTINELA - SATUL-NOU - FIL SÎN MIHAIU (UIHEIU) |
| 137 | PETRU STOICA | prez. | | DIR.EX. | | SENTINELA SATUL NOU (UIHEIU) |
| 138 | ALEXANDRU BIREESCU | membru | | DIRIGENT | **avocat - Budapesta** | SENTINELA SATUL NOU - FIL PANCIOVA (UIHEI) |
| 139 | ANDREIU COSMA | membru | | DIR.EX. | MARE PROPRIETAR | SILVANIA ŞIMLEU |
| 140 | VICTOR POP | | | DIRIGENT | | SOMEŞANA - DEJ, FILIALĂ |
| 141 | TEODOR MIHALI | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | SOMEŞANA DEJ |
| 142 | MATEI ŞÎRLINCAN | membru | | DIR.EX. | | SPERANŢA BORGO PRUND (PRUNDUL BÂRGĂULUI) |
| 143 | IOAN PAMPU | prez. | | DIR.EX. | ÎNVĂŢĂTOR | SPERANŢA HOSMAN |
| 144 | IOANICHIE NEAGOE | prez. | | DIR.EX. | PREOT | STEAUA ROMAN-PETRE (PETRĂMAN) |
| 145 | EMILIU POP | | | DIR. EX. | **Fac. de Med. şi Ştinnţe Naturale ?** | ŞINCANA - ŞINCA-VECHE |
| 146 | PETRU ROŞCA | | | DIR. EX. | **avocat** | ŞOIMUL - UIOARA (OCNA MUREŞ) |
| 147 | IOAN OVESEA | membru | | DIR. EX | **şcoala comercială Braşov** | ŞOIMUL - VAŞCĂU |
| 148 | TOMA CORNEA | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | TÂRNĂVEANA SIGHIŞOARA |
| 149 | IOAN JARCU | prez. | | DIR.EX. | | TERNOVEANA-TÂRNOVA |
| 150 | VINCENŢIU PETROVICI | | | DIRIGENT | PREOT | TIMIŞANA-TIMIŞOARA, EXPOZITURA TORACUL MIC |
| 151 | ROMULUS CĂRĂBAŞIU | membru | | DIR. EX | **avocat** | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA |
| 152 | IOSIF MERZA | | | DIRIG-CASSAR EXP. BEREGSĂU | | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA BERESGĂU |
| 153 | ALEXANDRU BUIBAŞIU | | | DIRIGENT FIL. BUZIAŞ | | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA BUZIAŞ |
| 154 | AUREL SFETEA | | | DIRIGENT CIACOVA | **şcoala comercială Braşov (1901)** | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA CIACOVA |
| 155 | IULIU LUCZAY | | | DIRIGENT FIL. DETTA | | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA DETTA |
| 156 | IOAN POPOVICIU | | | DIRIGENT FIL. RECAŞ | **avocat - Drept Budapesta** | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA RECAŞ |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 157 | CORNEL GHERGA | | | DIRIGENT FIL. VINGA | | TIMIŞIANA - TIMIŞOARA, FILIALA VINGA |
| 158 | GREGORIU BOCA | membru | | DIRIGENT | | ŢIBLEŞANA - RETEAG, FILIALA CĂIANUL MIC |
| 159 | IOAN BOCA | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | ŢIBLEŞANA-RETEAG |
| 160 | PAUL NICA | membru | | DIR.EX. | **şcoala comercială Braşov** | VARADIANA-VARADIA (VĂRĂDIA DE MUREŞ) |
| 161 | LAUREAN GERMAN | | | DIR. EX. | **avocat** | VATRA - CLUJ |
| 162 | IOAN PRODAN | | | DIRIGENT FIL. BECLEAN | AVOCAT | VATRA - CLUJ - FIL BECLEAN |
| 163 | SIMEON CIUCA | | | DIRIG., CASSAR FIL. MOCIU | | VATRA - CLUJ - FIL MOCIU |
| 164 | GEORGE COMANICIU | prez. | | DIR.EX. | NOTAR | VENEŢIANA - VENEŢIA-INFERIOARĂ (DE JOS) |
| 165 | SAVA RAICU | | | DIR. EX. | **avocat** | VICTORIA - ARAD |
| 166 | IOAN S. HĂLMĂGIAN | | | DIRIGENT FIL. BOROŞINEU | | VICTORIA - ARAD - FIL BOROSINEU (INEU) |
| 167 | GEORGE ADAM | | | DIRIGENT FIL. CHIŞINĂU | **avocat** | VICTORIA - ARAD - FIL CHIŞINEU |
| 168 | ATANASIU POPOVICI | | | DIRIGENT FIL. ŞIRIA | **şcoala comercială Braşov (1896)** | VICTORIA - ARAD - FIL ŞIRIA |
| 169 | NICOLAE CRISTEA | membru | | DIR.EX. | AVOCAT | VIITORUL - OCNA-SIBIULUI |
| 170 | IULIU PORUŢIU | membru | | DIR.EX. | **AVOCAT** | VLĂDEASA - B.-HUEDIN |
| 171 | SIMION TĂMAŞ | membru | | DIRIGENT | AVOCAT | VLĂDEASA - B.-HUEDIN, FILIALA HIDA |
| 172 | GEORGE VASU sen. | prez. | | DIR. EX. | **şcoala comercială Braşov** | VOILEANA - VOILA |
| 173 | VICTOR G. MAIOR | | | DIR. EX. | | VULTURUL - DICIOSÂNMĂRTIN (TÂRNĂVENI) |
| 174 | VASILE OROS | membru | | DIR. EX | **avocat** | VULTURUL - TĂŞNAD |
| 175 | GEORGE DRĂGAN | | | DIR. EX. | | ZĂRĂNDEANA - BĂIŢA |
| 176 | TRAIAN M. GOMBOŞ | | | DIR. EX. | **şcoala comercială Braşov (1906)** | ZLĂGNEANA - ZLATNA |

**CONDUCATORI DE ADMINISTRATIE AI BĂNCILOR**

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | IOAN NISTOR | | | PRIM-CONTABIL | **şcoala comercială Braşov (1891)** | AJUTORUL, ŞEICA MARE |
| 2 | DIONISIE STĂNULEŢ | membru | | CASSAR | ÎNVĂŢĂTOR PENS. | ARMONIA, CINCUL MARE (CINEUL) |
| 3 | GEORGE BOIERU | prez. | | CONTABIL | NOTAR COMUNAL | BANCA POPORALĂ, ARPAŞUL INFERIOR (DE JOS) |
| 4 | IOAN ŞIARI | membru | | CASSAR | ECONOMIST | CÂRŢIŞOARA, STRESA - CÂRŢIŞOARA (CÂRŢA) |
| 5 | NICOLAE PÂRVU | | | SECRETAR | **şcoala comercială Braşov** | CASA DE PĂSTRARE MERCUREA |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | SIBIULUI |
| 6 | DIMITRIE BĂRBAT | membru | | CINTABIL | PREOT | CASA DE PĂSTRARE SERCĂIȚA |
| 7 | IOAN BĂICOIU | membru | | CONTABIL | ECONOM | CASA DE PĂSTRARE ŞENCA NOUĂ |
| 8 | ŞTEFAN PENEŞIU | | | CONTABIL-PROCURIST | **şcoala comercială Braşov (1907)** | CODRUL, BUTENI |
| 9 | NICOLAE MARCU | membru | | CONTABIL | PREOT | GORONUL - ARAD |
| 10 | MATEIU BOAMFĂ | | | CASSAR | | INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMIE PĂRĂU |
| 11 | IOSIF STOICA | membru | | CONTABIL | ÎNVĂȚĂTOR | IZVORUL, SEBEŞUL INFERIOR (DE JOS) |
| 12 | COMAN BACA | membru | | CASSAR | PAROH | LUCEAFĂRUL, POPLACA |
| 13 | IOAN REBREAN | membru | | CONTABIL ŞI DIRECTOR SUBSTITUT | PREOT | MINERVA, BECLEAN |
| 14 | NICOLAU SOLOMON | membru | | CASSAR | VIGIL ERARIAL | NEGOIUL, PORUMBACUL INFERIOR (DE JOS) |
| 15 | AURELIAN NEGRUȚIU | prez. | | CONTABIL | NOTAR PENS. | NOIANA, NOUL – ROMÂN |
| 16 | AUREL BORZEA | prez. | | CONTABIL | PROTOPOP | OLTEANA, VISTEA INFERIOARĂ (DE JOS) |
| 17 | IOAN IORDACHE | membru | | CONTABIL | ÎNVĂȚĂTOR PENS. | PLUGARIUL, SĂCĂDATE |
| 18 | IOSIF SÂRBU | | | CONTABIL | | POPORUL, SĂLIŞTE |
| 19 | DIMITRIE MANDEAL | membru | | CASSAR | PREOT | PORUMBĂCEANU, PORUMBACUL INFERIOR (DE JOS) |
| 20 | IOAN POPP | | | CASSAR | | RÂUREANA, GURGHIU |
| 21 | VICTOR GHIRCOIAŞ | | | CONTABIL | **şcoala comercială Braşov (1902)** | ŞERCĂIANA, ŞERCAIA |
| 22 | DUMITRU OANA | | | CONTABIL | | STRUGURUL, PIANUL SUPERIOR (DE SUS) |
| 23 | A. FLORIANU | prez. | | - | | SURUL RACOVIȚA |
| 24 | IOAN BURS | membru | | CASSAR | PREOT | UCIA MARE, UCIA – SUPERIOARĂ (DE SUS) |
| 25 | TĂMAŞ POP | | | CONTABIL | | UNIREA, VAD (ZONA FĂGĂRAŞULUI) |
| 26 | IOAN MANGO | | | CONTABIL | | ZORILE, MĂRGĂU |



BDD-A23862 © 2005 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:20 UTC)